

KATOLÍCKA UNIVERZITA V RUŽOMBERKU

—formujúca myseľ i srdce—

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Katedra katechetiky a praktickej teológie

Hrabovská cesta 1, 034 01 Ružomberok

Tézy na magisterskú štátnu skúšku (jednoodborové štúdium) NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA

I. Náboženská výchova (katolícka) s didaktikou

BIBLIKUM

1. Teologický význam Božieho mena v Starom zákone

- Význam mena v starovekých kultúrach a v Biblii
- Zjavenie Božieho mena
- Význam mena YHWH; El /Elohim

2. Pánov Duch a Pánovo slovo v Teológii Starého zákona

- Ruah Adonai – význam, obrazný pôvod tohto termínu
- Ruah Adonai a jeho úloha v histórii Izraela
- Dabar Adonai – jeho výskyt vo Svätom písme;
- Aktívne ponímanie slova na blízkom východe a v Biblii
- Úloha Pánovho slova v stvorení sveta a histórii Izraela

3. Význam zmluvy v teológii Starého zákona

- Funkcia zmluvy na blízkom východe a v Biblii
- Zmluva Sinajská a Deuteronomická zmluva
- Blízkovýchodná vazalská zmluva a jej odraz v Biblii
- Kniha Deuteronomium ako blízkovýchodná vazalská zmluva
- Význam zmluvy v Novom zákone

4. Dekalóg ako základ biblickej morálky

- Morálne predpisy v Biblii
- Dve verzie dekalógu a jeho pôvod
- Štruktúra dekalógu a rozdelenie prikázaní
- Výklad jednotlivých prikázaní dekalógu

5. Podobenstvá v Ježišovom učení

- Literárny žáner podobenstvo
- Znaký Ježišových Podobenstiev
- Podobenstvá ako prostriedok ohlasovania Božieho kráľovstva

6. Ohlasovanie Božieho kráľovstva

- Pojem *Basileia tou theou a jeho význam*
- Téma Božieho kráľovstva v Ježišovom ohlasovaní
- Božie kráľovstvo ako prítomné a očakávané

7. Ježišovo umučenie a zmŕtvychvstanie

- Formovanie sa tradície o Pasche Ježiša
- Pascha Ježiša v rozprávaní Evanjelistov
- Teologický význam Paschy Ježiša

8. Obrazy Cirkvi v listoch apoštola Pavla

- Pojem eklézia v Pavlových listoch
- Cirkev ako Boží dom
- Cirkev ako telo

SYSTEMATICKÁ TEOLÓGIA

9. NOVOZÁKONNÁ A KLASICKÁ KRISTOLÓGIA

- paruziálna, kristológia, Kristológia Božieho muža, Múdroslovná kritológia, veľkonočná kristológia
- kristológia u synoptikov, Evanjeliu podľa Jána a v Pavlových a pavlovských listoch
- apoštolský Otcovia, Otcovia, Efezský a Chalcedonský koncil

BEINERT, W.: *Slovník dogmatické teologie*. Olomouc: MCM 1993

CHOVANEK, M.: *Kristológia I., Osoba Ježiša Krista*, Nitra: Kňazský seminár sv. Gorazda 2009

MÜLLER, G. L.: *Dogmatika pro studium i pastorači*, Kostelní Vydří: Karmelitanské nakladatelství 2010.

SARKA, R.: *Poznámky z prednášok*

10. SÚČASNÁ KRISTOLÓGIA

- descendetná a ascendetná kristológia;
- Kristus skúsenosti, Kristus dogiem
- moderné kristológie: model životopisov Krista; historicko-biblický model; ontologický model; funkčný model kristológie; naratívna kristológia, sekulárne modely; kristológie nekresťanských náboženstiev; filozofické kristológie

BEINERT, W.: *Slovník dogmatické teologie*. Olomouc: MCM 1993

CHOVANEK, M.: *Kristológia I., Osoba Ježiša Krista*, Nitra: Kňazský seminár sv. Gorazda 2009

MÜLLER, G. L.: *Dogmatika pro studium i pastoraci*, Kostelní Vydří: Karmelitanské nakladatelství 2010.

SARKA, R.: *Poznámky z prednášok*

11. THEANTROPOS – JEŽIŠ KRISTUS SYN BOŽÍ

- modely prítomnosti božej v Ježišovi Kristovi (Ježiš ako príklad zbožného života; ako symbolická prítomnosť; ako Mediator; ako nositeľ a sprítomnovateľ Ducha Svätého; ako Zjavovateľ; Kristus s podstatnou prítomnosťou božstva)
- Náznyky božstva Ježiša Krista (Abba; egológia, zázraky, podobienstvo o vinohradníkoch atď.)
- monofyzitizmus, monoteletizmus
- hypostatická únia: vývoj teologickej reflexie; vlastnosti; dogmy.

BEINERT, W.: *Slovník dogmatické teologie*. Olomouc: MCM 1993

CHOVANEC, M.: *Kristológia I., Osoba Ježiša Krista*, Nitra: Kňazský seminár sv. Gorazda 2009

MÜLLER, G. L.: *Dogmatika pro studium i pastoraci*, Kostelní Vydří: Karmelitanské nakladatelství 2010.

SARKA, R.: *Poznámky z prednášok*

12. THEANTROPOS – JEŽIŠ KRISTUS NÁŠ BRAT, DOKONALÝ ČLOVEK

- rozdelenie bludov: Ježiš Kristus – hybridná bytosť (gnostici, elchasaiti, ariáni); obyčajný človek (Kerntos, adopcionizmus); zdanlivý človek (eboniti, doketizmus); neúplný človek (apolinarizmus)
- Ježiš pravý človek podľa svedectva evanjelií; perichoréza; dogmy.
- Ježiš Kristus – integrálna bytosť (svätosť, bezhriešnosť, zdravie, intelektuálny, spoločenský život, Ježišova podoba)
- druhy náboženskej úcty; formy úcty k človečenstvu Ježiša

BEINERT, W.: *Slovník dogmatické teologie*. Olomouc: MCM 1993

CHOVANEC, M.: *Kristológia I., Osoba Ježiša Krista*, Nitra: Kňazský seminár sv. Gorazda 2009

MÜLLER, G. L.: *Dogmatika pro studium i pastoraci*, Kostelní Vydří: Karmelitanské nakladatelství 2010.

SARKA, R.: *Poznámky z prednášok*

13. SOTERIOLOGIA

- predstavy o spáse v nekresťanských náboženstvách (islam, budhizmus, hinduizmus)
- soteriologická terminológia (spása, vykúpenie, amnestia, adopcia, ospravedlnenie, ospravodlivenie)
- Extra Ecclesia nulla salus – vysvetli

BEINERT, W.: *Slovník dogmatické teologie*. Olomouc: MCM 1993

CHOVANEC, M.: *Kristológia II. (náuka o vykúpitel'skom diele Ježiša Krista)*, Soteriológia, Nitra: Kňazský seminár sv. Gorazda 2010

MÜLLER, G. L.: *Dogmatika pro studium i pastoraci*, Kostelní Vydří: Karmelitanské nakladatelství 2010.

SARKA, R.: *Poznámky z prednášok*

SARKA, R.: *Teológia náboženstiev v kontexte minulosti a súčasnosti*, Ružomberok: Verbum 2010, s. 144 – 145.

14. SÚČASNÉ TENDENCIE V SOTERIOLOGII

- výklad Ježišovho vykupiteľského diela
- soteriologické dogmy (nutnosť Vtelenia; záslužnosť a efekt Ježišovho vykupiteľského diela; obeta jeho vykupiteľského diela)
- možnosť spásy pre príslušníkov iných náboženstiev a ateistov
- osud zomrelých nepokrstených detí.

BEINERT, W.: *Slovník dogmatické teologie*. Olomouc: MCM 1993

CHOVANEC, M.: *Kristológia II. (náuka o vykupiteľskom diele Ježiša Krista)*., *Soteriológia*, Nitra: Kňazský seminár sv. Gorazda 2010

MÜLLER, G. L.: *Dogmatika pro studium i pastoraci*, Kostelní Vydří: Karmelitanské nakladatelství 2010.

SARKA, R.: *Poznámky z prednášok*

SARKA, R.: *Teológia náboženstiev v kontexte minulosti a súčasnosti*, Ružomberok: Verbum 2010, s. 145 – 152.

15. MARIOLOGICKÉ DOGMY

- dogma Mária – Matka Božia (Písmo, Tradícia, magistérium)
- dogma Mária – Vždy Panna (Písmo, Tradícia, magistérium)
- dogma Mária – Dokonale svätá (Nepoškrvené počatá; Písmo, Tradícia, magistérium)
- dogma Mária – nanebovzatá (Písmo, Tradícia, magistérium)

BEINERT, W.: *Slovník dogmatické teologie*. Olomouc: MCM 1993

CHOVANEC, M.: *Mariológia*, Banská Bystrica - Badín: Kňazský seminár sv. Františka Xaverského 2014.

MÜLLER, G. L.: *Dogmatika pro studium i pastoraci*, Kostelní Vydří: Karmelitanské nakladatelství 2010.

PETRI, H. – BEINER, W.: *Učení o Marii*, Olomouc: MCM 1996.

SARKA, R.: *Poznámky z prednášok*

16. SÚČASNÁ MARIOLOGIA

- účasť Panny Márie na vykupiteľskom diele Syna;
- sprostredkovateľka; stručne charakterizovať 4 modely (Sprostredkovateľka ku Kristovi; s. v Kristovi; Pneumatologický a antropologický model – in Móricaová)
- otázka spoluvykupiteľstva
- formy úcty k Panne Márii

BEINERT, W.: *Slovník dogmatické teologie*. Olomouc: MCM 1993

CHOVANEC, M.: *Mariológia*, Banská Bystrica - Badín: Kňazský seminár sv. Františka Xaverského 2014.

MORICOVÁ, J.: *Mária, sprostredkovateľka*, Ružomberok 2008.

MÜLLER, G. L.: *Dogmatika pro studium i pastoraci*, Kostelní Vydří: Karmelitanské nakladatelství 2010.

PETRI, H. – BEINER, W.: *Učení o Marii*, Olomouc: MCM 1996.

SARKA, R.: *Poznámky z prednášok*

17. SPOLOČNÁ A INDIVIDUÁLNA ESCHATOLÓGIA

- obsah delenie eschatológie na spoločnú, individuálnu a kozmickú
- spoločná eschatológia v Starom a Novom zákone. SZ (etapy: Boží prísľub; éra Mesiáša; Nové Božie kráľovstvo). NZ (v evanjeliách a novozákonných spisoch)
- dogmy o smrti a duši
- osobný súd; osobná spása a zatratenie - dogmy

BEINERT, W.: *Slovník dogmatické teologie*. Olomouc: MCM 1993

CHOVANEC, M.: *Eschatologia*, Banská Bystrica - Badín: Kňazský seminár sv. Františka Xaverského 2011.

MÜLLER, G. L.: *Dogmatika pro studium i pastoraci*, Kostelní Vydří: Karmelitanské nakladatelství 2010.

RATZINGER, J.: *Eschatologie: smrt a věčný život*, Barrister & Principal 2017.

SARKA, R.: *Poznámky z prednášok*

18. KOZMICKÁ ESCHATOLÓGIA

- o antikristovi
- parúzia – posledný súd,
- Božie kráľovstvo (4 historické modely)
- Nový Jeruzalem

BEINERT, W.: *Slovník dogmatické teologie*. Olomouc: MCM 1993

CHOVANEC, M.: *Eschatologia*, Banská Bystrica - Badín: Kňazský seminár sv. Františka Xaverského 2011.

MÜLLER, G. L.: *Dogmatika pro studium i pastoraci*, Kostelní Vydří: Karmelitanské nakladatelství 2010.

RATZINGER, J.: *Eschatologie: smrt a věčný život*, Barrister & Principal 2017.

SARKA, R.: *Poznámky z prednášok*

SARKA, R.: *Kristov kňaz v sieti čias*, Ružomberok: Verbum 2018.

19. TEOLOGICKÁ PODSTATA CIRKVI

- založenie Cirkvi
- jedna; svätá;
- katolícka; apoštolská;
- ekleziálne modely podľa Everyho Dullesa

BEINERT, W.: *Slovník dogmatické teologie*. Olomouc: MCM 1993

CHOVANEC, M.: *Ekleziológia*, Nitra: Kňazský seminár sv. Gorazda 2011.

MÜLLER, G. L.: *Dogmatika pro studium i pastoraci*, Kostelní Vydří: Karmelitanské nakladatelství 2010.

SARKA, R.: *Kristov kňaz v sieti čias*, Ružomberok: Verbum 2018.

20. ŠTRUKTURÁLNA ROVINA CIRKVI

- sviatostná, hierarchická, charizmatická štruktúra
- Petrov primát
- Kristovo poverenie apoštolom (učiť, posväcovať, spravovať (viest'))
- spoločenstvo svätých (vecí, osôb)

BEINERT, W.: *Slovník dogmatické teologie*. Olomouc: MCM 1993
CHOVANEC, M.: *Ekleziológia*, Nitra: Kňazský seminár sv. Gorazda 2011.
MÜLLER, G. L.: *Dogmatika pro studium i pastoraci*, Kostelní Vydří: Karmelitanské nakladatelství 2010.
SARKA, R.: *Kristov kňaz v sieti čias*, Ružomberok: Verbum 2018.

21. TEOLÓGIA MILOSTI

- Božie kráľovstvo (charakter ako oslobodenie od hriechu, smrti, strachu zo samoty, od zákonnosti)
- vývoj náuky o milosti v dejinách
- klasické rozdelenie milostí
- milosť posväcujúca a pomáhajúca

BEINERT, W.: *Slovník dogmatické teologie*. Olomouc: MCM 1993
CHOVANEC, M.: *Graciológia*, Nitra: Kňazský seminár sv. Gorazda 2007.
MÜLLER, G. L.: *Dogmatika pro studium i pastoraci*, Kostelní Vydří: Karmelitanské nakladatelství 2010.
SARKA, R.: *Prednášky* .

22. VYBRANÉ KAPITOLY O MILOSTI

- vlastnosti milosti (potrebnosť, nezaslúžitelnosť, dogmy o milosti)
- bludy (pelagianizmus, protestantizmus, jansenizmus)
- predestinácia – protestantské a katolícke chápanie
- slobodná vôľa a milosť

BEINERT, W.: *Slovník dogmatické teologie*. Olomouc: MCM 1993
CHOVANEC, M.: *Graciológia*, Nitra: Kňazský seminár sv. Gorazda 2007.
MÜLLER, G. L.: *Dogmatika pro studium i pastoraci*, Kostelní Vydří: Karmelitanské nakladatelství 2010.
SARKA, R.: *Prednášky*

KANONICKÉ PRÁVO

23. Štruktúra a autority diecézy

Diecézny biskup, pomocný biskup
Biskupskí vikári, súdny vikár
Dekanáty, farnosti

24. Katolícke manželstvo

Manželské prekážky z Božieho práva
Manželské prekážky z cirkevného práva
Manželský súhlas (vyjadrenie)
Manželská prísaha

25. Proces manželskej nulity

Žalobný spis (prijatie, zamietnutie)
Stránky a svedkovia
Dôkazová fáza procesu
Uzavretie kauzy a vynesenie rozsudku

26. Rozlúčenie manželského zväzku

Rozdiel medzi vyhlásením nulity a separáciou
Predpoklady separácie (odporúčanie farára)
Kto udeľuje separáciu

27. Autority Cirkvi na úrovni farnosti

Farár, administrátor farnosti
Kaplán, výpomocný duchovný, školský kaplán
Hospodárska rada, pastoračná rada
Katechéta, kostolník...

28. Inštitúty posvätného života a spoločnosti apoštolského života

Rozdiel medzi Inštitútmi posvätného života a spoločnosťami apoštolského života
Z ustanovenia pápežom
Z ustanovenia biskupom
Postulát, noviciát, prvé sľuby, dočasné sľuby, doživotné sľuby
Kto môže oslobodiť od sľubov

29. Trestné kánonické právo

Na čo slúži trestné právo Cirkvi
Formy: kánonické napomenutie, zákaz vstupu na územie, suspenzia, interdikt, exkomunikácia

LITERATÚRA:

Kódex kánonického práva, Trnava : SSV , 1996

DUDA, J.: *Katolícke manželské právo*, Spišské Podhradie : Kňazský seminár biskupa Jána Vojtaššáka , 1996

DUDA, J.: *Náčrt právnej ekleziológie* , Spišské Podhradie : Kňazský seminár biskupa Jána Vojtaššáka , 2002

KRAJČI, J.: *Veľké tajomstvo* , Bratislava : Pressfoto , 1993

FILO, V.: *Učiaci úloha Cirkvi - Tretia kniha : časné majetky Cirkvi - Piata kniha : Sankcie v Cirkvi - Šiesta kniha : Procesy - Siedma kniha*, Bratislava : KSsCM , 1994

MORÁLNA TEOLÓGIA

30. Uctievanie Boha - 1. Božie prikázanie

-podstata náboženstva
-zvláštne úkony čnosti náboženstva - zbožnosť, klaňanie sa Bohu, modlitba
-hriechy proti čnosti náboženstva

31. Úcta k Božiemu menu – 2 Božie prikázanie

-neúctivé vyslovovanie Božieho mena
-Bohorúhanie
-zlorečenie

- sľub - platnosť, záväznosť, výklad
- prísaha - podmienky prísahy, rozdelenie prísahy

32. Svätenie nedele a sviatkov (3.Božie prikázanie)

- náboženský, mravný a sociálny význam nedele a sviatkov
- účasť na svätej omši - ako treba plniť túto povinnosť?
- ospravedlňujúce príčiny

33. Spoločenské vzťahy (4. Božie prikázanie)

- pieta, úslužnosť a poslušnosť voči rodičom
- povinnosti v domácej spoločnosti
- povinnosti v občianskej spoločnosti
- povinnosti v cirkevnej spoločnosti

34. Hodnota ľudského života (5. Božie prikázanie)

- povinnosť chrániť ľudský život
- samovražda a skracovanie života, vražda, vojna

35. Čistota (6. Božie prikázanie) a podstatné vlastnosti kresťanského manželstva (9. Božie prikázanie)

- poslanie sexuálnej stránky človeka
- hriechy proti čistote
- podstatné vlastnosti kresťanského manželstva
- rôzne okolnosti týkajúce sa počestnosti sexuálnej akcie v manželstve
- predpoklady šťastného manželstva

36. Úcta k majetku blížnych (7. a 10. Božie prikázanie)

- mravná náplň 7. a 10. Božieho prikázania
- podmet a predmet vlastníctva
- spôsobu nadobúdania vlastníctva
- hriechy proti vlastníctvu
- náhrada škody

37. Pravda v živote kresťana (8. Božie prikázanie)

- pravda a pravdovravnosť
- hriechy proti pravde
- porušovanie cti a dobrého mena
- porušovanie tajomstva

LITERATÚRA:

TONDRA, F.: *Morálna teológia II.*

GUNTHOR, A.: *Morálna teológia.*

Katechizmus Katolíckej cirkvi

SOCIÁLNA NÁUKA CIRKVI

- 38. Sociálna náuka Cirkvi – pojem sociálna náuka; východiská sociálnej náuky; sociálne polozenie človeka; kompetencie Cirkvi v sociálnych otázkach.**

39. Človek ako cieľ sociálnej náuky Cirkvi – dôstojnosť ľudskej osoby; sociálny rozmer človeka.
40. Základné princípy sociálnej náuky Cirkvi – princíp spoločného dobra, princíp solidarity, princíp subsidiarity.
41. Hlavné normy sociálneho života – etický rozmer ľudskej osoby; svedomie; prirodzené právo.
42. Hlavné normy sociálneho života – základné práva ľudskej osoby; zákon spravodlivosti; Charta práv rodiny; sociálna láska.
43. Usporiadanie ľudskej spoločnosti – manželstvo a rodina; spoločnosť a štát.
44. Práca – otázky ekonomie; hospodársky život; medzinárodné spoločenstvo.
45. Sociálna náuka v dokumentoch magistéria Cirkvi – sociálne encykliky pápežov; pastorálna konštitúcia DVK – *Gaudium et spes*; apoštolská exhortácia Jána Pavla II. – *Familiaris consortio*.

II. Rodinná a farská katechéza

DIDAKTIKA NÁBOŽENSKEJ VÝCHOVY

46. Didaktika predmetu náboženstvo/náboženská výchova – dejiny, pojem, rozdelenie, predmet
47. Žiak – subjekt náboženstva/náboženskej výchovy
48. Učiteľ náboženstva/náboženskej výchovy – katechéta
49. Didaktické a teologické zásady v predmete náboženstvo/náboženská výchova
50. Vyučovacia hodina náboženstva/náboženskej výchovy
51. Učivo, učebné osnovy a štandardy predmetu náboženstvo/náboženská výchova
52. Učebné pomôcky a didaktická technika na hodinách náboženstva/náboženskej výchovy
53. Učebnica náboženstva/náboženskej výchovy – katechizmus a pracovné zošity
54. Osnovy predmetu náboženstvo/náboženská výchova a metodické príručky

- 55. Modlitba a Sväté písmo vo vyučovaní náboženstva/náboženskej výchovy**
- 56. Symbol, obraz a kreslenie vo vyučovaní náboženstva/náboženskej výchovy**
- 57. Aktivizačné metódy vo vyučovaní náboženstva/náboženskej výchovy**
- 58. Súčasné inovačné formy vo vyučovaní náboženstva/náboženskej výchovy**

LITERATÚRA:

KOSTELANSKÝ, A.: *Didaktika v službách katechézy : didaktika náboženskej výchovy*.
Ružomberok : Katolícka univerzita, 2008

PASTORÁLNA TEOLÓGIA

59. Pojem sviatostí a ich chápanie po DVK, Sviatosti v učení Katechizmu Katolíckej Cirkvi

Termín po latinsky a grécky, definícia sviatosti

Kde DVK náuku o sviatostiach umiestňuje a čo o nich hovorí v SC 61?

Aké 3 ciele majú sviatosti podľa SC 59 a ako sa majú realizovať?

Kto a ako slávi liturgiu a vysluhuje sviatosti?

Kedy a kde sa má sláviť liturgia a vysluhovať sviatosti?

Aké kritériá jednoty (3) platia pri rozmanitosti tradícií a kultúr v kat. Cirkvi?

Aké delenie sviatostí poznáme (2) a podľa čoho sú?

60. Krst – prvá sviatosť kresťanskej iniciácie

Pojem krstu a jeho význam v živote kresťana

Obrady sviatosti krstu

Vysluhovateľ a prijímateľ sviatosti krstu

Krstní rodičia

61. Birmovanie druhá sviatosť kresťanskej iniciácie

Biblické základy, prvky (5) a účinky (3) sviatosti birmovania.

Definícia a založenie sviatosti birmovania

Vysluhovateľ a prijímateľ sviatosti birmovania

Príprava na prijatie sviatosti birmovania

Birmovní rodičia

62. Eucharistia – tretia sviatosť kresťanskej iniciácie

Biblické základy, pomenovanie,

Čo Eucharistické slávenie obsahuje

Definícia sv. omše

Vysluhovateľ a prijímateľ Eucharistie

Slávnosť prvého svätého prijímania

63. Sviatosť zmierenia

Biblické základy

Ako vyzerala táto sviatosť v priebehu dejín?

čnosť pokánia a jej spôsoby

vysluhovateľ sviatosti zmierenia a príprava kajúcnika

LITERATÚRA:

Katechizmus Katolíckej cirkvi, čl.1212-1498

AKIMJAK, A.: *Vybrané kapitoly z pastorálno-liturgickej teológie*. Spišská Kapitula. 1997

AKIMJAK, A.: *Liturgika I.: Teológia liturgie*. Spišská kapitula. 1995

NADOLSKI, B.: *Liturgika. III.časť. Sviatosti*. PALLOTINUM POZNAŇ 1989

LITURGIKA

64. Teológia liturgie

Otec - zdroj a adresát liturgie

prítomnosť Krista v liturgii

účinkovanie Ducha Sv. v liturgii

LITERATÚRA:

Katechizmus Katolíckej cirkvi, bod.1077-1419, Trnava: SSV, 1999

AKIMJAK A. *Liturgika II. Teológia liturgie*, Spišská Kapitula, 1997.

CABAN, P: *Liturgika : princípy a teológia liturgie*, Trnava : SSV, 2010

NADOLSKI, B: *Liturgika I.-IV*. Poznaň : Pallotinum, 1989

65. Liturgia ako dielo Cirkvi

Legislatíva liturgie

Liturgická pastorácia

Účasť na liturgii

LITERATÚRA:

NADOLSKI, B: *Liturgika I.-IV*. Poznaň : Pallotinum, 1989

KONEČNÝ, A.: *Liturgika I.*, Košice : Kňazský seminár sv. Karola Boromejského, 1997

KONEČNÝ, A.: *Liturgika II.*, Košice : Kňazský seminár sv. Karola Boromejského, 1998

Katechizmus Katolíckej cirkvi